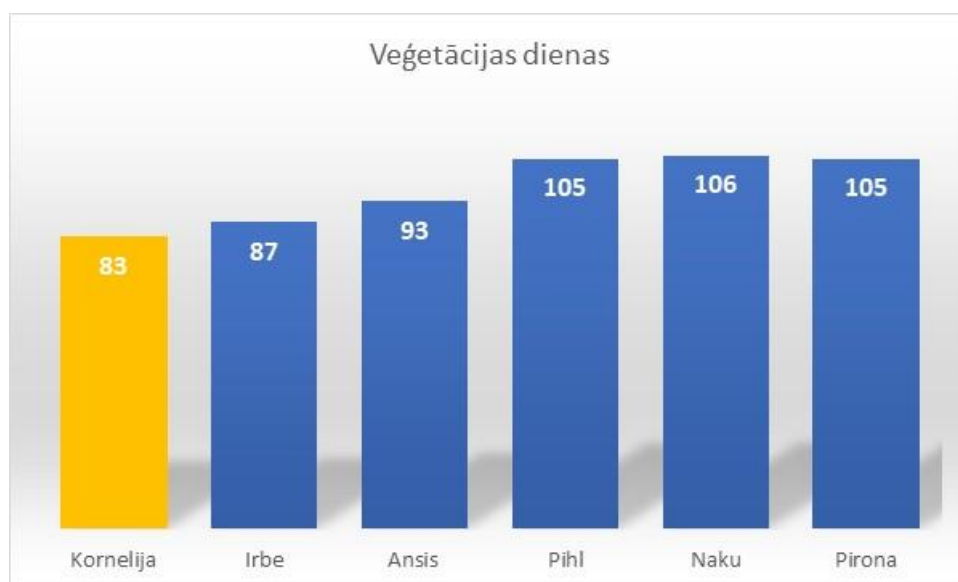


Kornelija devums lauksaimniekiem

Kailgraudu miežu šķirne *Kornelija* ir Latvijā radīta vasarāju labība, kas piedāvā vairākas nozīmīgas priekšrocības graudkopjiem. Šķirne ir ļoti agrīna (**veģetācijas periods 78-87 dienas**), - atkarībā no konkrētā gada meteoroloģiskajiem apstākļiem tā augstāko gatavības stadiju sasniedz gandrīz nedēļu (4-6 dienas) ātrāk nekā otra Latvijā radītā kailgraudu miežu šķirne 'Irbe', un par 7-10 dienām ātrāk nekā Latvijā plaši audzētā plēkšņgraudu miežu šķirne 'Ansis' (skat. *Attēls 1*).

Lauka novērojumi 2018. gada sausajos laika apstākļos graudaugu veģetācijas perioda pirmajā pusē apliecinājuši miežu šķirnes *Kornelija* spēju nodrošinot augstāku toleranci bez nokrišņu apstākļos, salīdzinot ar citām Latvijas graudkopībā populārām labības šķirnēm. Agrīnās šķirnes *Kornelija* augu attīstība pavasarī pēc sējas noritēja straujāk, tāpēc tā spējusi efektīvāk izmantot augsnē esošo mitrumu un rezultātā parādījusi salīdzinoši labu cerošanas spēju un līdz ar to sējuma biežību.



Attēls 1. Veģetācijas perioda salīdzinājums dažām miežu šķirnēm

Salīdzinoši īsais veģetācijas periods dod iespēju šķirnes *Kornelija* graudus novākt salīdzinoši agri, jau jūlija beigās/augusta sākumā, kad sasniegta visaugstākā graudu kvalitāte. Tādējādi šī šķirne var būt labs priekšaugšs ziemāju sugām, kur svarīga savlaicīga priekšauga novākšana, lai nodrošinātu augsnes sagatavošanu ziemāju sējai. Ievērojot, ka Latvijā plaši tiek audzēti ziemas kvieši un ziemas rapsis, agrīna vasarāja ieviešana nodrošinātu vēlamo augseku, kā arī palīdzētu graudkopības saimniecībās izpildīt zaļināšanas prasības. Turklāt

Līdz šim iegūtie pētījumu rezultāti apliecina, ka šķirnei *Kornelija* ir ģenētiski noteikts potenciāls veidot paaugstinātu proteīna un β -glikānu saturu graudos, tādējādi **to var audzēt pie salīdzinoši zemākām minerālā slāpekļa devām** (ar minerālā N nodrošinājumu 60 kg/ha), **paaugstinātu graudu bioķīmisko kvalitāti tā nodrošina arī bioloģiskās saimniekošanas sistēmā**. Šis apstāklis ir būtisks potenciālajam šķirnes pielietojumam bioloģiskajā saimniekošanas sistēmā un tās produktu ražošanā. Videi draudzīga saimnieciskās darbības prakse tiek novērtēta aizvien vairāk, līdz ar to šķirnes īpašības paver iespēju

iegūt diētiski vērtīgus graudus videi draudzīgā veidā gan konvencionālajā, gan bioloģiskajā saimniekošanas sistēmā.

Apzinot vietējo sēklaudzētāju un graudu audzētāju interesi par iespēju izvēlēties audzēt šķirni *Kornelija*, atklājies, ka lauksaimnieki kopumā ir atvērti jaunu šķirņu ieviešanai ražošanā, noteicošs faktors ir pieprasījums no pārstrādātājiem. Lai arī *Kornelija* ražas potenciāls ir salīdzinoši zemāks nekā dažām citām graudaugu sugām, atbilstoša iepirkumu cena (izvērtējot graudu augstvērtīgo kvalitatīvo saturu un īpašības) spēs nodrošināt graudaudzētāju ekonomisko ienesīgumu uz vienu hektāru audzējot šo šķirni, līdzvērtīgu vasaras kviešu bruto ienesīgumam uz hektāru. (skat. *Tabula 1*).

	<i>Kornelija</i> (N60)	<i>Kornelija</i> (proteīns 17,5%)	'Irbe'	Plēkšņu mieži	Auzas	Vasaras kvieši	Ziemas kvieši
Parametri:							
Bruto ražība, t/ha	3,50	3,50	4,00	4,20	3,60	4,80	6,50
Neto ražība, t/ha	3,50	3,50	4,00	3,70	2,74	4,80	6,50
Proteīnu ražība, kg/ha	451,5	526,75	412,80	404,54	294,12	495,36	614,9
Beta-glikānu ražība, kg/ha	157,85	165,55	165,12	148,09	95,98	33,02	44,72
Ieņēmumi							
Vidējā cena, EUR/t	168	178	154	130	172	152	152
Ieņēmumi, EUR/ha	589	622	614	545	619	727	985
Izmaksas							
Sēkla, EUR/ha	72	72	72	53	42	51	55
Mēslojums, EUR/ha	61	77	72	72	61	114	180
Augu aizsardz. līdz., EUR/ha	47	47	47	47	8	56	83
Agrotehniskie darbi, EUR/ha	266	284	266	266	228	284	303
Graudu tīrīšana, EUR/ha	19	19	22	23	20	26	35
Graudu kaltēšana, EUR/ha	77	77	88	92	79	105	142
Transports, EUR/ha	9	9	11	11	10	13	17
Kopējās izmaksas, EUR/ha	552	585	577	564	447	648	816
Bruto peļņa, EUR/ha	37	37	37	-19	172	79	169
Atbalsts, EUR/ha	164	164	164	164	121	121	121
Bruto peļņa ar atbalsta maksājumiem, EUR/ha	201	201	201	145	293	201	290

Tabula 1. *Kornelija* miežu audzēšanas bruto peļņas salīdzinājums ar citām graudaugu kultūrām

Aprēķini parāda, ka, neskatoties uz zemāku ražību, šķirne *Kornelija* pie pārdošanas cenas 168-178 EUR/t, **nodrošina konkurētspējīgu bruto peļņu**. Lielāka bruto peļņa, no apskatītajām graudaugu sugām, ir tikai auzām un ziemas kviešiem. Lauku pētījumi ar mērķi pilnveidot kailgraudu miežu šķirnes *Kornelija* audzēšanas tehnoloģiju un rast piemērotāko risinājumu ražošanas izmaksu un graudu kvalitātes sabalansēšanai turpinās 2019. un 2020.gadā.

Papildus informācija ir atrodama sadaļā Pētījumi.

Kornelija komanda